MMT Eeva Primmer
Suomen ympäristökeskus

Ekosysteemipalvelut - viisaasti hyötyjä metsäluonnosta

Tiivistelmä

Ekosysteemit ovat luonnon monimutkaisia järjestelmiä, joista me ihmiset hyödymme ja joista olemme riippuvaisia. Esimerkiksi puu, marjat, riista, maisema, veden ja ravinteiden pidätys sekä hiilen sidonta ovat ekosysteemipalveluita.

Hyödyt, joita me ekosysteemeistä saamme riippuvat siitä, miten niitä käytetään ja hoidetaan. Yhden ekosysteemipalvelun hyödyntäminen saattaa järkyttää ekosysteemin tasapainoa, jos ekosysteemin eri toimintojen riippuvuutta toisistaan ei huomioida. Ekosysteemin tasapaino riippuu myös muiden ekosysteemien tilasta, koska ekosysteemit nivoutuvat toisiinsa maisemassa.

Käytämme ekosysteemipalveluita myös epäsuorasti. Koska energia ja ravinto, jota kulutamme, saattaa olla tuotettu kokonaan tai osin muualla, kulutamme ekosysteemipalveluita yli maiden rajojen.

Ekosysteemipalvelututkimus kartuttaa ymmärrystä ekosysteemeistä, niiden toiminnoista, hyödyistä ja eri hyötyjen arvoista. Ekosysteemipalveluiden tarkastelu nähdään kuitenkin usein niin kokonaisvaltaisena, että se on joko liian monimutkaista tai liian yleistä. Onkin tärkeää, että ekosysteemipalvelutietoa hyödynnetään päätöksenteossa aina soveltuvin osin.

Myös ekosysteemipalveluiden hallinta on hyvin monimutkaista. Päätöksiä tehdään hierakkisesti, teknisesti, yhteistoiminnallisesti ja strategisesti. Kaikissa näissä päätöksentekotilanteissa, voidaan hyödyntää ekosysteemipalvelutietoa. Riippumatta päätöksentekotavasta ekosysteemipalveluita voidaan hallita kestävästi.

Viisas metsäluonnon hyödyntäminen edellyttää, että tunnistamme ekosysteemien toimintojen ja ekosysteemipalveluiden riippuvuudet. Tutkimustieto tukee tällaista viisasta hyödyntämistä. Kestävä ekosysteemien hallinta turvaa metsäluonnon hyötyjä maailmanlaajuisesti ja tuleville sukupolville.